

ACC. N:R **M. 9967**: /.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Olof T. Eriksson*

Härad: *Albo*

Adress: *Högarvä*

Socken: *P. t. Olof*

Berättat av: *Den samme*

Uppteckningsår: *1946*

Född år *1883* i *P. t. Olof*

Julkalappar och julbonte.

s. 1.

Lu F. 48.

M. 9967: 1.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV.

L.U.F. 48.

Julklappar och Jultomte.
=====

*Från band med julboken berättas till
barnes julgubbe (S. & Olaf. J. är
från inga andra julklappar än 1883.)*
Hur länge har Ni känt till bruket att giva julklappar?
Jag fick av äldre syskon julklappar med början omkring 1894. Leksaker.
Gav alla familjemedlemmarna varandra julklappar? Brukade grannar
och vänner skicka varandra gåvor vid jul? Vad brukade man t.ex. ge
varandra för gåvor? Var det kläder eller leksaker eller matvaror? —

Hur delades julklapparna ut? Kastades de in genom dörren eller
lades de i en korg eller lades de i en hög under julgranen? Brukade
"jultomten" eller någon annan utklädd figur dela ut dem? *Förskämt i mitt
hans tid omkring 1910.*

Brukade julklapparna vara inlagda i paket? Vad använde man i så
fall för omslag — halm eller tidningspapper eller annat? När börja-
de man lägga in julklapparna i lackade paket? *Min hustru har påstått att
från sin hustru, min hustru i Traneå (Skåne).*

Sade man julklapp eller julgåva? Var julklappen försedd med både
givarens och mottagarens namn? Eller skulle man gissa vem som skulle
ha den och vem som givit den?

Var det brukligt med julklappsrim? *Har förskämt i mitt hans
under de senaste 20-30 åren.*

Beskriv ingående hur det gick till vid julklappsutdelningen? Satt
man t.ex. runt ett bord eller satt man och pratade medan julklapparna
kastades in, eller gjorde man på annat sätt? *Trattor kommes in med en
Stor (mangel) korg efter julaftnarmåltiden och frågar*

När infördes seden med jultomte i Eder trakt? *Finns här några gamla
barn?*

Hur var jultomten klädd? Hade man även andra namn för jultomten
som t.ex. julgubbe, jultotte, kinkenges el. julman? *Trattor och
störvar; något annat efter pålägg.*

När såg Ni första bilden av en jultomte? Och hur såg den ut?

Har man i Eder trakt känt till seden med julbocken? Hur var jul
bocken klädd och hur uppträdde han? *Jenny Nyss hvar teckningar i barn teckningar
"jultomten" utgav av Emil Kammarslund
i Svensk barn tidning (1894). Pris 25 öre.*

Har man i Eder trakt brukat klä ut sig till julaspöken? Vilken
dag gjorde man det? Hur var julaspökerna klädda och vad gjorde de?

När infördes bruket med julkort i Eder trakt?

"Julaspojs" gick vi i S. & Olaf under min barndom, mysig -
aften men var liqart trevlig aften. Ungdomen. "Spöket" var
stort i ansiktet och hade på sig en avig värd rock, lårskydd
(av "blått" = oskummet lin av rånare sort) kanske "briljor" och
i övrigt gamla huggna klädesplagg; på sig på ryggen och står
i handen. På huvudet "farsans hatt".
Pojkarna ibland utklädda till häringar; flickor utklädda
till gubbar. Man begärde på låna hus för natten. Gällde att ej
bli "igen kämd". Telade med förväntad röst. Dörte till, att spöket
skulle bjudas på frukostning (en sup, som även flickor vid dyliskt
tillfälle motigt tog, ifall de var utklädda till man folk). Ofta flera
spöken i sällskap. Höganäs d. 27/4/1946 Olaf G. Eriksson.

dec. 1944.